

Sujungtos bylos C-290/05 ir C-333/05

Ákos Nádasdi

prieš

Vám- és Pénzügyi-rség Észak-Alföldi Regionális Parancsnoksága

ir

Ilona Németh

prieš

Vám- és Pénzügyi-rség Dél-Alföldi Regionális Parancsnoksága

(Hajdú-Bihar Megyei Bíróság ir Bács-Kiskun Megyei Bíróság prašymai priimti prejudicin? sprendim?)

„Vidaus mokes?iai – Automobili? registracijos mokestis – Naudoti automobiliai – Importas“

Sprendimo santrauka

1. *Mokes?i? nuostatos – Vidaus mokes?iai*

(EB 23, 25 ir 90 straipsniai)

2. *Mokes?i? nuostatos – Vidaus mokes?iai*

(EB 90 straipsnio pirmoji pastraipa)

3. *Mokes?i? nuostatos – Teis?s akt? suderinimas – Apyvartos mokes?iai – Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema – Draudimas rinkti kitus apyvartos mokes?iams priskirtinus nacionalinius mokes?ius*

(Tarybos direktyvos 77/388 33 straipsnis)

1. Automobili? registracijos mokestis, imamas pradedant eksploatuoti juos valstyb?je nar?je, kuris taikomas lengviesiems automobiliams ne d?lto, kad jie kirto sien?, n?ra importo muitas ar lygiaver?io poveikio mok?jimas EB 23 ir 25 straipsni? prasme. Toks mokestis priklauso bendrajai vidaus mokes?i?, taikom? prek?ms, sistemai, tod?l jis turi b?ti nagrin?jamas atsižvelgiant ? EB 90 straipsn?.

(žr. 41–42 punktus ir rezoliucin?s dalies 1 punkt?)

2. EB 90 straipsnio pirmoji pastraipa turi b?ti aiškinama taip, kad ji draudžia automobili? registracijos mokest?, imam? pradedant eksploatuoti juos valstyb?je nar?je, tiek, kiek juo apmokestinami naudoti automobiliai pradedant juos eksploatuoti šios valstyb?s nar?s teritorijoje ir jo dydis apskai?iuojamas remiantis tik technin?mis automobili? charakteristikomis (variklio tipas ir darbinis t?ris) bei j? klasifikacija pagal aplinkosaugos reikalavimus, neatsižvelgiant ? j? nuvert?jim?, ir tod?l, taikant j? iš kit? valstybi? nari? importuotiems naudotiems automobiliams, viršija min?to mokes?io, ?skai?iuoto ? panaši? naudot? automobili?, jau registruot? importo

valstybėje narėje, likutiną vertę, dydį.

(žr. 57 punktą ir rezoliucinės dalies 2 punktą)

3. Šeštosios direktyvos 77/388 d.1 valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo 33 straipsnis, kuris leidžia tam tikromis sąlygomis taikyti ar nustatyti mokesčius, kurie negali būti priskirti apyvartos mokesčiams, nedraudžia rinkti automobilių registracijos mokesčio, imamo pradedant eksploatuoti juos valstybėje narėje, kurio bazė nepriklauso nuo apyvartos ir kurio taikymas nereikalauja prekybos tarp valstybių narių atveju atlikti formalumų kertant sieną.

(žr. 60 punktą ir rezoliucinės dalies 3 punktą)

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija)

SPRENDIMAS

2006 m. spalio 5 d.(*)

„Vidaus mokesčiai – Automobilių registracijos mokestis – Naudoti automobiliai – Importas“

Sujungtose bylose C-290/05 ir C-333/05

d.1 2005 m. kovo 3 d. ir liepos 12 d. *Hajdú-Bihar Megyei Bíróság* ir *Bács-Kiskun Megyei Bíróság* (Vengrija) sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2005 m. liepos 19 d. ir rugsėjo 14 d., pagal EB 234 straipsnį pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą bylose

Ákos Nádasdi (C-290/05)

prieš

Vám- és Pénzügyrség Észak-Alföldi Regionális Parancsnoksága,

ir

Ilona Németh (C-333/05)

prieš

Vám- és Pénzügyrség Dél-Alföldi Regionális Parancsnoksága,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai N. Colneric (pranešėja), J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič ir E. Levits,

generalinį advokatą E. Sharpston,

posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2006 m. birželio 1 d. posėdžiui (C-290/05),

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- A. Nádasdi, atstovaujamo *ügyvéd* Z. Lampé,
- I. Németh, atstovaujamos *ügyvéd* I. Szabados,
- Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos P. Gottfried (C-290/05 ir C-333/05) bei R. Somssich ir A. Müller (C-290/05),
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos J. Pietras,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir K. Ricznė Talabér,

susipažinęs su 2006 m. liepos 13 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su EB 23, 25, 28 ir 90 straipsniais bei 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1), iš dalies pakeistos 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 91/680/EEB (OL L 376, p. 1, toliau – Šeštoji direktyva), 33 straipsnio išaiškinimu.

2 Šie klausimai kilo nagrinėjant dvi bylas: A. Nádasdi prieš *Pénzügyrség Észak-Alföldi Regionális Parancsnoksága* (Észak-Alföld regiono mokesčių ir muitų priežiūros tarnyba) ir I. Németh prieš *Vám- és Pénzügyrség Dél-Alföldi Regionális Parancsnoksága* (Dél-Alföld regiono mokesčių ir muitų priežiūros tarnyba) dėl registracijos mokesčio, kuriuo jie buvo apmokestinę Vengrijoje registruojant naudotus automobilius, pirkus Vokietijoje.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisė

3 EB 23 straipsnyje nustatyta:

„1. Bendrija grindžiama visų prekybų prekėmis apimančia muitų sąjunga, kurioje tarp valstybių narių uždraudžiami importo ir eksporto muitai bei visi lygiaverčio poveikio privalomieji mokesčiai, o jų santykiams su trečiosiomis šalimis nustatomas bendrasis muitų tarifas.

2. 25 straipsnio ir šios antraštinės dalies 2 skyriaus nuostatos taikomos valstybių narių kilmės gaminiais, taip pat valstybėse narėse laisvoje apyvartoje esantiems iš trečiųjų šalių vežtiems gaminiais.“

4 EB 25 straipsnyje numatyta:

„Valstybių narių tarpusavio prekyboje uždraudžiami importo ir eksporto muitai ar lygiaverčio poveikio privalomieji mokesčiai. Šis draudimas galioja ir fiskalinio pobūdžio muitams.“

5 EB 90 straipsnis išdėstyta taip:

„Jokia valstybė narė tiesiogiai ar netiesiogiai neapmokestina kitų valstybių narių gaminių jokiais savo vidaus mokesčiais, didesniais už tuos, kuriais ji tiesiogiai ar netiesiogiai apmokestina panašius vietos gaminius.

Be to, jokia valstybė narė neapmokestina kitų valstybių narių gaminių tokio pobūdžio vidaus mokesčiais, kurie suteiktų netiesioginę apsaugą kitiems gaminiams.“

6 Šeštosios direktyvos 33 straipsnyje nurodyta:

„1. Nepažeidžiant kitų Bendrijos nuostatų, visų pirma, galiojančių Bendrijos nuostatų dėl bendrų procedūrų, susijusių su akcizais apmokestinamų produktų laikymu, gabenimu ir kontrole, šios direktyvos nuostatos nekliudo valstybėms narėms toliau taikyti ar nustatyti mokesčius draudimo sutartims, mokesčius lažyboms ir azartiniais žaidimams, akcizo mokestį, žyminius mokesčius ir apskritai bet kuriuos mokesčius, rinkliavas ar apmokestinimus, kurie negali būti priskirti apyvartos mokesčiams, tačiau su sąlyga, kad minėti mokesčiai, rinkliavos ar mokėjimai nesukuria pasienio formalumų prekyboje tarp valstybių narių.

2. Šioje direktyvoje bet kokia nuoroda į akcizu apmokestinamus produktus reiškia toliau išvardytus produktus, nurodytus šiuo metu galiojančiose Bendrijos nuostatose:

- mineraliniam kurui,
- alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams,
- apdorotam tabakui.“

Vengrijos teisės aktai

7 2003 m. Registracijos mokesčio įstatyme Nr. CX (a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény, toliau – Registracijos mokesčio įstatymas) tvirtinta:

„1 straipsnis

1. Registracijos mokesčiu (toliau – mokestis) apmokestinami visi lengvieji automobiliai arba varikliniai autonamiai (toliau – lengvasis automobilis), skirti eksploatuoti Vengrijos Respublikos teritorijoje (toliau – nacionalinė teritorija).

<...>

2 straipsnis

1. Norint eksploatuoti lengvąjį automobilį, turi būti atlikta pradinė registracija nacionalinėje teritorijoje (automobilio perdėbimo atveju, registruoti reikia dėl šio perdėbimo) ir ši informacija turi būti įrašyta į registracijos liudijimą <...>

<...>

8. importas: automobilio importas ar kitoks įvežimas į nacionalinę teritoriją iš teritorijos, esančios už Europos Bendrijos ribų (toliau – Bendrija).

<...>

3 straipsnis

<...>

2. Apmokestinamasis asmuo – išskyrus 4 dalyje nustatytą atvejį – tai bet kuris fizinis ar juridinis asmuo ar organizacija, neturinti juridinio asmens statuso, kurie yra teisės akto, patvirtinančio nuosavybės teisės įgijimą, šalis.

<...>

4. Jei lengvasis automobilis importuojamas tam, kad būtų pradėtas eksploatuoti, apmokestinamasis asmuo yra importuotojas.

<...>

6 straipsnis

1. Pareiga sumokėti mokestį atsiranda:

- a) lengvojo automobilio eksploatavimo nacionalinėje teritorijoje atveju tada, kai įgyjamos nuosavybės teisės,
- b) lengvojo automobilio perdirbimo atveju, – perdirbimo dieną.

<...>

8 straipsnis

1. Mokesčio dydis skirtingų kategorijų lengviesiems automobiliams nustatytas šio įstatymo priede.

2. Lengvojo automobilio perdirbimo atveju, mokėtino mokesčio dydis nustatomas tuomet, kai perdirbtas automobilis pradedamas eksploatuoti, ir yra lygus mokesčio, kuris būtų mokamas iki perdirbimo ir kuris mokėtinas po jo, skirtumui.

3. Jei gautas skirtumas yra teigiamas, apmokestinamasis asmuo turi sumokėti mokestį kompetentingoms institucijoms.

<...>

13 straipsnis

1. Mokesčio administratorius grąžina mokestį arba pateikus prašymą laiko šį sumą avansu, jei avanso mokėtojas išveža automobilį už nacionalinės teritorijos ribų.

<...>

15 straipsnis

Klasifikacija pagal aplinkosaugos reikalavimus atliekama pagal 2003 m. rugpjūčio 30 d. įsigaliojusį reglamento KŪHĖM Nr. 6/1990 (IV. 12.) dėl kelių transporto priemonių eksploatavimo ir išlaikymo techninių reikalavimų 5 priedo II punktą.

<...>“

8 Registracijos mokesčio įstatymo priede nustatyti skirtingi mokesčio dydžiai, atsižvelgiant į emisijų kiekį, degalų tipą ir variklio darbinį tūrį. Šie dydžiai taikomi pagal nustatytą lentelę ir yra vienodi, nesvarbu, ar registruojamas naujas ar naudotas automobilis.

9 Minuto įstatymo 16 straipsnis iš dalies pakeičia 1988 m. Viešųjų kelių eismo įstatymo Nr. I nuostatas (a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, toliau – Kelių eismo įstatymas).

10 Pagal iš dalies pakeisto Kelių eismo įstatymo 5 straipsnio 4 dalį:

„Visi automobiliai turintys kompetentingos užsienio institucijos išduotą leidimą ir registracijos numerą gali naudotis nacionaliniais keliais atitinkamuose teisės aktuose nustatytais sąlygomis.“

11 Kelių eismo įstatymo 23 straipsnyje nustatyta:

„1. Automobilis gali būti pradėtas eksploatuoti – atlikus 3 dalyje numatytą apžiūrą – kai savininkas administracinės procedūros metu pateikia rodymus dėl nuosavybės teisės teisėtumo, dėl automobilio civilinės atsakomybės draudimo ir dėl atitinkamuose teisės aktuose numatyto registracijos mokesčio sumokėjimo.

2. Automobilį leidžiama eksploatuoti, administracijai išdavus registracijos numerą ir registracijos liudijimą bei rašiusį nacionalinį automobilio registrą.

<...>

6. Kai automobilį su užsienio registracijos numeru ketinama naudoti nacionalinėje teritorijoje, vietinis automobilio naudotojas turi atlikti procedūrą, kuri leidžia pradėti eksploatuoti automobilį ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jo įgijimo ar jo įvežimo.“

12 Kelių eismo įstatymo 47 straipsnio 4 punkte patikslinama „vietinio naudotojo“ sąvoka:

„naudotojas, kuris nuolat ar prastai gyvena arba turi buveinę Vengrijos Respublikos teritorijoje“.

13 2004 m. vasario 1 d. įsigaliojus Registracijos mokesčio įstatymui, buvo panaikintas 1991 m. Naudojimo mokesčio įstatymas Nr. LXXVIII (a fogyasztási adóról szóló 1991. évi LXXVIII. törvény), kuris nustatė apyvartos mokestį, susijusį su tam tikrų prekių, įskaitant automobilius, kaina, kurį pagrindinis biudžetų turėtojas mokėti minėtų prekių gamintojai arba, jei importuojama, muitų mokėtojai. Pagal Naudojimo mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 dalį šio mokesčio mokėti nereikia, kai į nacionalinę rinką pateikiamos parduoti naudotos prekės, pavyzdžiui, automobiliai.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

Byla C-290/05

14 2004 m. gegužės 2 d. už 6 000 EUR Vokietijoje nusipirkęs naudotą lengvąjį automobilį, 2004 m. gegužės 13 d. A. Nádasdi padavė *Debreceni Fővármihivatal* (pagrindinė Debrecen muitų tarnyba) prašymą nustatyti registracijos mokesčio dydį.

15 2004 m. gegužės 14 d. Sprendimu minėta institucija nustatė 150 000 HUF dydžio mokestį, kurį A. Nádasdi sumokėjo tą pačią dieną. Ta pati institucija išdavė pažymą, kad mokėtojas mokestį sumokėjo, nurodydama datą, t. y. 2004 m. gegužės 14 dieną.

16 Vėliau Vám- és Pénzügyőrség Észak-Alföldi Regionális Parancsnoksága, naudodamasi

savo kontrolės įgaliojimu, 2004 m. lapkričio 11 d. Sprendimu Nr. 8074/2004, iš dalies pakeitė *Debreceni Fővármegye* sprendimą, padidindama A. Nádasdi priklausantį sumokėti registracijos mokestį iki 390 000 HUF ir nurodė jam sumokėti 240 000 HUF likutį ne vėliau kaip per 15 dienų, šiam sprendimui tapus galutiniu.

17 Pagal sprendime Nr. 8074/2004 nurodytus motyvus registracijos mokestis buvo peržirtas, nes priėjus 2004 m. įstatymų Nr. XII, iš dalies keičiant 2003 m. Nr. CX Registracijos mokesčio įstatymą (a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény módosításáról rendelkező 2004. évi XII. törvény), kuris įsigaliojo 2004 m. gegužės 14 d., buvo taikomi nauji tarifai, jei pažyma apie minėtą mokestį sumokėjimą buvo išduota įsigaliojus 2004 m. įstatymui Nr. XII.

18 A. Nádasdi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme pareiškė ieškinį, prašydamas teismo peržirti sprendimą Nr. 8074/2004.

19 Tokiomis sąlygomis *Hajdú-Bihar Megyei Bíróság* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar EB 90 straipsnio pirmoji pastraipa leidžia valstybėms narėms išlaikyti mokestį už naudotus lengvuosius automobilius iš kitų valstybių narių, kurio dydis visiškai nepriklauso nuo automobilio vertės, o nustatomas tik pagal automobilio technines charakteristikas (variklio tipą, variklio darbinį tūrį) ir jo klasifikaciją pagal aplinkos apsaugos reikalavimus?

2. Jei pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai: ar šioje byloje taikomas 2003 m. Registravimo mokesčio įstatymas Nr. CX tiek, kiek jis susijęs su importuotais lengvaisiais naudotais automobiliais, neprieštarauja EB 90 straipsnio pirmajai pastraipai, atsižvelgiant į tai, kad už iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtą eksploatuoti lengvąjį automobilį registravimą mokestis neturėtų būti mokamas?“

Byla C-333/05

20 Vokietijoje nusipirkusi naudotą lengvąjį automobilį, I. Németh 2004 m. gruodžio 28 d. *Kecskeméti Fővármegye* (pagrindinė Kecskemét muitų tarnyba) pradėjo procedūrą dėl apmokestinimo registracijos mokestiu. Pagal Transporto, komunikacijų ir statybos ministerijos reglamentą KöHÉM Nr. 6/1990 *Bács-Kiskun Megyei Közlekedési Felügyelet* (Bács-Kiskun regiono eksploatavimo inspekcija) priskyrė automobilį į Nr. 7 aplinkosaugos kategoriją.

21 *Kecskeméti Fővármegye* nustatė 390 000 HUF dydžio registracijos mokestį atsižvelgęs į technines ir aplinkosaugos minėto automobilio charakteristikas.

22 I. Németh apskundus šį sprendimą, Vám- és Pénzügyi és Dél-Alföldi Regionális Parancsnoksága, nagrinėjama kaip administracinė apeliacinė institucija, ją patvirtino.

23 Tada I. Németh prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme pareiškė ieškinį dėl šio patvirtinamo sprendimo. Ji mano, kad Registravimo mokesčio įstatymas pažeidžia Bendrijos teisę. Iš tiesų šis mokestis iš esmės yra importo muitas, todėl jis yra uždraustas Europos Bendrijoje pagal EB 23 ir 25 straipsnius. Tačiau jei šis mokestis nėra muitas arba lygiavertis poveikio mokėjimas, jis gali būti laikomas mokesčiu, pažeidžiančiu EB 90–93 straipsnius, arba apyvartos mokesčiu, kurį draudžia Šeštosios direktyvos 33 straipsnis, todėl jis negali būti taikomas.

24 Tokiomis sąlygomis *Bács-Kiskun Megyei Bíróság* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar toks valstybės narės mokestis kaip Vengrijos registracijos mokestis gali būti laikomas

muito mokes?iu arba lygiaver?io poveikio mok?jimu?

2. Jei ? pirm?j? klausim? bus atsakyta neigiamai: ar toks valstyb?s nar?s mokestis kaip Vengrijos registracijos mokestis, kurio sumok?jimas yra i?ankstin? s?lyga lengv?j? automobili? registracijai ir eksploatavimui, gali b?ti laikomas tam tikru importo muito?

3. Jei ? antr?j? klausim? bus atsakyta neigiamai: ar toks valstyb?s nar?s mokestis kaip Vengrijos registracijos mokestis atitinka EB 90 straipsnio arba (Šeštosios) direktyvos <...> 33 straipsnio reikalavimus ar pažeidžia bendras (prid?tin?s vert?s mokes?io sistemos) nuostatas?

4. Ar toks valstyb?s nar?s mokestis kaip Vengrijos registracijos mokestis atitinka šiuo metu galiojan?ios Bendrijos teis?s reikalavimus, jeigu nauj? ir naudot? lengv?j? automobili? registracijos mokestis – neatsižvelgiant ? automobili? klasifikacij? pagal aplinkos apsaugos reikalavimus – neatspindi naudot? automobili? nuvert?jimo ir visiškai nepriklauso nuo to, kada automobilis prad?tas eksploatuoti ir kiek laiko jau (teis?tai) eksploatuojamas?“

Procesas Teisingumo Teisme

25 Pagal Proced?ros reglamento 104 straipsnio 4 dalies antr? sakini? Teisingumo Teismas, susipažin?s su generalin?s advokat?s nuomone, nusprend? sprendim? byloje C?333/05 priimti be žodin?s proceso dalies.

26 Kadangi bylos C?290/05 ir C?333/05 yra susijusios, pagal Proced?ros reglamento 43 straipsn? reikia abi bylas sujungti, kad sprendimas b?t? priimamas bendrai.

D?I prašym? priimti prejudicin? sprendim? priimtino

Byla C?290/05

27 Vengrijos vyriausyb? mano, kad prašymas priimti prejudicin? sprendim? yra nepriimtinas. Pirmiausia ji tvirtina, kad atsakyti ? klausim?, ar ieškovas pagrindin?je byloje tur?t? b?ti apmokestintas registracijos mokes?iu pagal naujuosius tarifus, turi atsakyti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas. O tai pagal pob?d? yra vidaus teis?s klausimas. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo sprendime nepaaiškinama, kaip prašomas Bendrijos teis?s išaiškinimas gal?t? tur?ti ?takos sprendžiant byl?. Pateikti klausimai yra hipotetiniai. Antra, min?ta vyriausyb? tvirtina, kad prašyme priimti prejudicin? sprendim? n?ra pakankamai išsamiai išd?styti šioje byloje taikomi nacionalin?s teis?s aktai.

28 Šiuo atžvilgiu primintina, kad EB 234 straipsnyje ?tvirtinta proced?ra pagr?sta aiškiu nacionalini? teism? ir Teisingumo Teismo funkcij? atskyrimu. Tik byl? nagrin?jantis nacionalinis teismas, kuriam tenka atsakomyb? priimti sprendim?, atsižvelgdamas ? bylos ypatumus, gali ?vertinti tai, ar b?tina pateikti prašym? priimti prejudicin? sprendim?, kad gal?t? priimti savo sprendim?, bei Teisingumo Teismui pateikiam? klausim? tinkamum?. Vadinasi, kai prejudiciniai klausimai yra susij? su Bendrijos teis?s aiškinimu, Teisingumo Teismas iš esm?s turi priimti sprendim? (žr., be kita ko, 2006 m. liepos 11 d. Sprendimo *Chacón Navas*, C?13/05, Rink. p. I?0000, 32 punkt? ir ten min?t? teism? praktik?).

29 Ta?iau Teisingumo Teismas taip pat nurod?, kad išimtin?mis aplinkyb?mis, siekdamas ?vertinti, ar byla jam teisinga, jis gali nagrin?ti s?lygas, kuriomis nacionalinis teismas t? byl? perdav?. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti prejudicin? sprendim? d?I jam nacionalinio teismo pateikto klausimo, tik jeigu yra akivaizdu, kad nacionalinio teismo prašymas išaiškinti Bendrijos teis? niekaip nesusij?s su pagrindin?s bylos faktais ar dalyku, kai problema yra hipotetin? arba kai Teisingumo Teismas neturi faktin?s ar teisin?s informacijos, b?tin?s naudingai

atsakyti ? pateiktus klausimus (min?to sprendimo *Chacón Navas* 33 punktą ir ten min?ta teism? praktika).

30 Atsižvelgiant ? b?tinyb? nacionaliniam teismui pateikti nauding? Bendrijos teis?s išaiškinim?, reikia, kad pastarasis apibr?žt? pateikiam? klausim? faktines ir teises aplinkybes, arba bent paaiškint? šiuos klausimus pagrindžian?iais faktines prielaidas (žr. 2003 m. rugs?jo 11 d. Sprendimo *Altair Chimica*, C?207/01, Rink. p. I?8875, 24 punkt? ir 2005 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Keller*, C?145/03, Rink. p. I?2529, 29 punkt?).

31 Šiuo atveju, reikia konstatuoti, kad Teisingumo Teismas turi pakankamai informacijos, kad gal?t? naudingai atsakyti ? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo užduotus klausimus, nesant reikalo prašyti išsamesn?s informacijos d?l pagrindin?je byloje taikom? nacionalin?s teis?s akt?.

32 Kalbant apie priežastis, d?l kuri? pateikti klausimai, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas teigia, kad nors A. Nádassdi netvirtino, jog Registracijos mokes?io ?statymas pažeidžia Bendrijos teis?, jis mano, kad naudot? automobili? importo atveju, Bendrijos teis? reikia taikyti savo iniciatyva. Iš paaiškinimo išplaukia, kad min?tas teismas siekia perži?r?ti sprendimo Nr. 8074/2004, minimo pagrindin?je byloje, teis?tum? Bendrijos teis?s atžvilgiu. Tad negalima tvirtinti, kad pateikti klausimai yra hipotetinio pob?džio.

33 Tod?l, reikia konstatuoti, kad prašymas priimti prejudicin? sprendim? yra priimtinas.

Byla C?333/05

34 Vengrijos vyriausyb? suabejojo d?l antrojo–ketvirtojo klausim? priimtinumą, remdamasi aplinkybe, kad prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nenurod? teisini? ir faktini? motyv?, kod?l jis mano esant b?tina pateikti šiuos klausimus Teisingumo Teismui.

35 Vis d?lto, min?tas teismas teigia, kad jei Teisingumo Teismas atsakys teigiamai ? ieškov?s pagrindin?je byloje iškeltus klausimus, jis gal?s patenkinti jos prašym?, o priešingu atveju, jis tur?s j? atmesti.

36 Vengrijos vyriausyb?s abejon?s yra nepagr?stos, tod?l prašym? priimti prejudicin? sprendim? reikia laikyti priimtinu..

D?l prejudicini? klausim?

D?l pirmojo ir antrojo klausim? byloje C?333/05

37 Pirmuoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar Registracijos mokes?io ?statyme nurodytas mokestis yra importo muitas arba lygiaver?io poveikio mok?jimas EB 23 ir 25 straipsni? prasme. Antrasis klausimas turi b?ti suprantamas taip, kad min?tas teismas nori sužinoti, ar šis mokestis yra šiomis nuostatomis draudžiamas importo mokestis. Taigi šiame klausime iškelta tokia pati problema kaip Teisingumo Teismui pateiktame pirmajame klausime. Iš ties?, importo mokestis min?t? nuostat? prasme priklauso lygiaver?io poveikio mok?jim? kategorijai.

38 Tiesiogine žodžio prasme, registracijos mokestis n?ra muitas.

39 Atsakant ? klausim?, ar j? apima lygiaver?io poveikio mok?jimo s?voka, iš nusistov?jusios Teisingumo Teismo praktikos matyti kad, bet kokia vienašališkai taikoma pinigini? prievol?, nepaisant jos pavadinimo ir taikymo b?do, kuria apmokestinamos prek?s d?l to, kad jos kerta sien?, ir kuri n?ra muitas tiesiogine žodžio prasme, yra lygiaver?io poveikio mok?jimas EB 23 ir 25

straipsni? prasme (žr., be kita ko, 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *Haahr Petroleum*, C?90/94, Rink. p. I?4085, 20 punkt? ir 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Outokumpu*, C?213/96, Rink. p. I?1777, 20 punkt?).

40 Registracijos mokes?io ?statymu ?tvirtintu mokes?iu apmokestinama ne d?l to, kad kertama j? nusta?iusios valstyb?s nar?s siena, bet jis renkamas registruojant automobil? šios valstyb?s teritorijoje norint j? eksploatuoti.

41 Toks mokestis priklauso bendrajai vidaus mokes?i?, taikom? prek?ms, sistemai, tod?l jis turi b?ti nagrin?jamas atsižvelgiant ? EB 90 straipsn?.

42 Tod?l ? byloje C?333/05 pateiktus pirm?j? ir antr?j? klausimus reikia atsakyti, kad Registracijos mokes?io ?statymu ?tvirtintas mokestis, kuris taikomas lengviesiems automobiliams ne d?l to, kad jie kirto sien?, n?ra importo maitas ar lygiaver?io poveikio mok?jimas EB 23 ir 25 straipsni? prasme.

D?l byloje C?290/05 pateikt? klausim? ir d?l pirmos tre?iojo klausimo dalies bei d?l ketvirtojo klausimo byloje C?333/05

43 Šiais klausimais prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar EB 90 straipsnio pirm?j? pastraip? reikia aiškinti taip, kad ji draudžia Registracijos mokes?io ?statyme nustatyt? mokest?.

44 Juose pabr?žiama, kad toks mokestis nebuvo renkamas už iki min?to ?statymo ?sigaliojimo Vengrijoje prad?tus eksploatuoti automobilius (antrasis klausimas byloje C?290/05), kad šis mokestis visiškai nepriklauso nuo automobilio vert?s, nes jo suma nustatoma remiantis tik j? techniniais charakteristikomis (variklio tipas ir darbinis t?ris) bei j? klasifikacija pagal aplinkosaugos reikalavimus (pirmasis klausimas byloje C?290/05), ir kad ši suma visiškai neatspindi naudot? automobili? nuvert?jimo bei visiškai nepriklauso nuo automobilio eksploatavimo trukm?s (ketvirtasis klausimas byloje C?333/05).

45 Teisingumo Teismas jau nusprend?, kad EB 90 straipsnis EB sutarties sistemoje papildo nuostatas, susijusias su muit? ir jiems lygiaver?io poveikio mok?jim? panaikinimu. Šios nuostatos tikslas – užtikrinti laisv? prek? jud?jim? tarp valstybi? nari? ?prastomis konkurencijos s?lygomis, panaikinant bet koki? apsaugos form?, galin?i? atsirasti iš kit? valstybi? nari? kilusioms prek?ms pritaikius diskriminacinius vidaus mokes?ius (2006 m. liepos 15 d. Sprendimo *Air Liquide Industries Belgium*, C?393/04 ir C?41/05, Rink. p. I?0000, 55 punktas ir ten nurodyta teism? praktika).

46 Importuot? naudot? automobili? atveju, Teisingumo Teismas taip pat nusprend?, kad EB 90 straipsnis siekia užtikrinti visišk? vidaus mokes?i? neutralum? konkurencijos tarp jau esan?i? nacionalin?je rinkoje prek? ir importuot? prek? atžvilgiu (žr. Sprendimo *Weigel*, C?387/01, Rink. I?4981, 66 punkt? ir ten nurodyt? teism? praktik?).

47 Pagal nusistov?jusi? Teisingumo Teismo praktik?, EB 90 straipsnio pirmoji pastraipa pažeidžiama tada, kai už importuotas prekes renkamas mokestis ir už panašias vietas prekes renkamas mokestis apskai?iuojami skirtingai ir pagal skirtingas taisykles ir d?l to, nors ir retais atvejais, importuota prek? apmokestinama didesniu mokes?iu (žr. min?to sprendimo *Weigel*, 67 punkt? ir ten nurodyt? teism? praktik?). Vis d?lto, nors tiesiogin?s diskriminacijos s?lygos n?ra tenkinamos, mokestis gali b?ti netiesiogiai diskriminuojantis d?l savo pasekmi?.

48 Siekiant užtikrinti vidaus mokes?i? neutralum? konkurencijos tarp naudot? automobili? jau esan?i? nacionalin?je rinkoje ir panaši? importuot? automobili? atžvilgiu, reikia palyginti,

registracijos mokesčio, taikomo iš kitos nei Vengrijos Respublika valstybės narės neseniai importuotiems automobiliams, pasekmes ir registracijos mokesčio, taikomo Vengrijoje registruotiems panašiams naudotiems automobiliams, kurie jau buvo apmokestinami tuo pačiu mokesčiu, likučio pasekmes.

49 Palyginimas su naudotais automobiliais, pradėjus eksploatuoti Vengrijoje iki Registracijos mokesčio įstatymo įsigaliojimo nėra reikalingas. EB 90 straipsniu nesiekama uždrausti valstybės narėms įvesti naujus mokesčius ar iš dalies keisti egzistuojančių mokesčių tarifus arba bazę.

50 Iš to, kas pirmiau pasakyta, seka, kad Vengrijos vyriausybės nurodytas faktas, jog tai tikrai automobiliai, anksčiau užregistruoti Vengrijoje, prekinis vertės skaičiuotas vartojimo mokesčio likutis, yra taip pat nesvarbus.

51 Kalbant apie kriterijus, kurie gali būti naudojami apskaičiuojant mokestį, reikia prisiminti, kad šiuo metu galiojanti Bendrijos teisė neriboja kiekvienos valstybės narės laisvės nustatyti mokesčių sistemą, diferencijuojančią tam tikras, taip pat panašias EB 90 straipsnio pirmosios pastraipos prasme, prekes, atsižvelgiant į objektyvius kriterijus, pavyzdžiui, naudojamas žaliavas arba taikomą gamybos procesą. Tačiau ši diferenciacija suderinama su Bendrijos teise tik tada, jei ji siekiama tikslų, kurie taip pat suderinami su Sutarties ir antrinės teisės reikalavimais, ir jei išsamiomis taisyklėmis siekiama išvengti bet kokios, tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos importo iš kitų valstybių narių atžvilgiu, arba konkurencinių vietos prekių apsaugos (minuto Sprendimo *Outokumpu* 30 punktas).

52 Kriterijai, apskaičiuojant registracijos mokestį, kaip antai variklio tipas, darbinis cilindro tūris ir klasifikacija pagal aplinkosaugos reikalavimus, yra objektyvūs. Todėl jie gali būti naudojami. Priešingai, nereikalaujama, kad mokesčio dydis priklausytų nuo automobilio kainos.

53 Tačiau registracijos mokestis neturi būti didesnis kitų valstybių narių kilmės prekėms nei panašioms vietos prekėms.

54 Naujas automobilis, už kurį Vengrijoje buvo sumokėtas registracijos mokestis, laikui bėgant praranda dalį savo prekinės vertės. Taigi registracijos mokesčio suma, įtraukta į likusią automobilio vertės dalį, taip pat sumažėja. Kadangi tai naudotas automobilis, jis gali būti parduotas tik už jo pradinę vertę, kuri įeina į registracijos mokesčio likutį, dalį.

55 Tačiau iš prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo Teisingumo Teismui perduotą dokumentą aišku, kad tokio paties modelio, senumo, ridos ir kitų tokių pačių duomenų naudotas automobilis, pirktas kitoje valstybėje narėje ir užregistruotas Vengrijoje, bus apmokestintas 100 % tarifo registracijos mokesčiu, taikomu tokios kategorijos automobiliui. Todėl už importuotus naudotus automobilius renkamas didesnis mokestis, nei už panašius naudotus automobilius, jau registruotus Vengrijoje, už kuriuos jau sumokėtas toks pat mokestis.

56 Taigi nepaisant aplinkosauginio registracijos mokesčio tikslo ir pagrindo pobūdžio ir nors jie visiškai nesujungti su prekių automobilio verte, EB 90 straipsnio pirmoji pastraipa reikalauja atsižvelgti į apmokestinamą automobilį nuvertėjimą, nes šio mokesčio specifika ta, kad jis surenkamas vienintelį kartą, pirmos automobilio registracijos metu, siekiant naudoti jį atitinkamoje valstybėje narėje ir taip jis yra įskaičiuotas į automobilio vertę.

57 Iš to, kas pirmiau pasakyta, išplaukia, kad ? byloje C?290/05 pateiktus klausimus bei ? pirm? tre?iojo klausimo dal? ir ? ketvirt?j? klausim? byloje C?333/05 reikia atsakyti, jog EB 90 straipsnio pirmoji pastraipa turi b?ti aiškinama taip, kad ji draudžia tok? mokest?, koks nustatytas Registracijos mokes?io ?statyme, tiek, kiek

– juo apmokestinami naudoti automobiliai pradedant juos eksploatuoti valstyb?s nar?s teritorijoje ir

– jo dydis apskai?iuojamas remiantis tik technin?mis automobili? charakteristikomis (variklio tipas ir darbinis t?ris) bei j? klasifikacija pagal aplinkosaugos reikalavimus, neatsižvelgiant ? j? nuvert?jim?, ir tod?l, taikant j? iš kit? valstybi? nari? importuotiems automobiliams, jis viršija min?to mokes?io, ?skai?iuoto ? panaši? naudot? automobili?, jau registruot? valstyb?je nar?je, ? kuri? importuojama, likutin? vert?, dyd?.

Palyginimas su naudotais automobiliais, prad?tais eksploatuoti nagrin?jamoje valstyb?je nar?je iki šio mokes?io ?vedimo, yra nereikalingas.

D?l antros tre?iojo klausimo dalies byloje C?333/05

58 Pagrindin?je byloje nagrin?jamas registracijos mokestis n?ra apyvartos mokestis Šeštosios direktyvos 33 straipsnio prasme. Iš ties? apyvarta nesudaro jo baz?s. Šis mokes?io taikymas taip pat nereikalauja prekybos tarp valstybi? nari? atveju atlikti formalum? kertant sien?.

59 Taigi šis mokestis n?ra draudžiamas Šeštosios direktyvos 33 straipsniu.

60 Taigi ? antr? tre?iojo klausimo dal? reikia atsakyti, kad Šeštosios direktyvos 33 straipsnis nedraudžia rinkti tokio mokes?io, koks nustatytas Registracijos mokes?io ?statyme, kurio baz? nepriklauso nuo apyvartos ir kurio taikymas nereikalauja prekybos tarp valstybi? nari? atveju atlikti formalum? kertant sien?.

D?l šio sprendimo veikimo ribojimo laike

61 Jei šiame svarbiame sprendime b?t? nuspr?sta, kad Registracijos mokes?io ?statyme nurodytas mokestis nesuderinamas su EB 90 straipsnio pirm?ja pastraipa, Vengrijos vyriausyb? per pos?d?, kuriame buvo nagrin?jama byla C?290/05, papraš? Teisingumo Teismo apriboti sprendimo laikin? veikim?. Rašytin?se pastabose, pateiktose toje pa?ioje byloje, Lenkijos vyriausyb? pareišk? tok? pat? pasi?lym?.

62 Pagal nusistov?jusi? Teisingumo Teismo praktik?, Bendrijos teis?s normos išaiškinimas, kur? pateikia Teisingumo Teismas, ?gyvendindamas EB 234 straipsniu jam suteikt? teis?, prireikus paaiškina ir patikslina šios normos prasm? ir turin?, kaip ji tur?t? b?ti suprantama ir taikoma nuo jos ?sigaliojimo momento. Iš to darytina išvada, kad taip išaiškint? norm? teismas gali ir turi taikyti net teisiniamis santykiams, atsiradusiems ir susidariusiems prieš priimant sprendim?, kuriame išnagrin?tas prašymas d?l išaiškinimo, jei yra ?vykdytos s?lygos, leidžian?ios kompetetingiems teismams pateikti ieškin?, susijus? su min?tos normos taikymu (žr. be kita ko, 1988 m. vasario 2 d. Sprendimo *Blaizot*, C?24/86, Rink. p. 379, 27 punkt?; 1995 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bosman*, C?415/93, Rink. p. I?4921, 141 punkt? bei 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Skov ir Bilka*, C?402/03, Rink. p. I?199, 50 punkt?).

63 Šiuo klausimu b?tina priminti, kad tik išimtiniais atvejais Teisingumo Teismas gali, taikydamas bendr?j? teisinio saugumo princip?, kuris yra Bendrijos teis?s sistemos dalis, apriboti suinteresuot?j? asmen? galimyb? pasinaudoti jo išaiškinta norma, gin?ijant s?žiningai nustatytus teisinius santykius. Kad b?t? nuspr?sta d?l tokio apribojimo, turi b?ti tenkinami du esminiai

kriterijai, t. y. suinteresuotąjį asmenį sąžiningumas ir rimtas pasekmių rizika (žr., be kita ko, 1994 m. rugsėjo 28 d. Sprendimo *Vroege*, C-57/93, Rink. p. I-4541, 21 punktą ir 2000 m. spalio 12 d. Sprendimo *Cooke*, C-372/98, Rink. p. I-8683, 42 punktą bei minėto sprendimo *Skov ir Bilka* 51 punktą).

64 Kalbant rimtas pasekmių riziką, Vengrijos vyriausybė per posėdį pateikė 20 mėnesių laikotarpio duomenis, t. y. nuo 2004 m. gegužės 1 d. Vengrijos Respublikai stojus Europos Sąjungai iki 2005 m. gruodžio 31 dienos. Per šį laikotarpį Vengrijos Respublikos teritorijoje iš kitų valstybių narių vežta 81 612 naudotų automobilių. Vengrijos vyriausybė mano, kad visa registracijos mokesčio, surinkto už šiuos automobilius, plaukų suma sudaro 116 mln. EUR. Ji pripažino, kad grąžinta turi būti ne visa ši suma, o tik papildomą mokestį, taikomą naudotiems automobiliams, atsižvelgiant į jų nuvertėjimą, atitinkanti suma.

65 Tačiau minėta vyriausybė pabrėžė administracines tyrimų išlaidas tuo atveju, jei reiktų grąžinti minėtą papildomą mokestį, ir šios išlaidos galbūt būtų didesnės nei visa grąžintina suma, bei pažymi visų asmenų, kuriems gali būti taikomas grąžinimas, identifikacijos sunkumus.

66 Posėdyje paaiškėjo, kad nuo 2006 m. sausio 1 d. įvestis registracijos mokesčio sumažinimai, kurie nustatomi pagal tai, kiek mėnesių praėjo tarp pirmos automobilio eksploatacijos ir tarp administracinės procedūros, kuomet sumokamas pats mokestis.

67 Šiomis sąlygomis, nagrinėtinas klausimas, ar šiuo atveju egzistuoja rimtas pasekmių rizika, gali būti apribota 2004 m. gegužės 1 d. – 2005 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu.

68 Grąžintina suma nėra tokia didelė, kad pats grąžinimas galėtų sukelti rimtus ekonominius pokyčius, kuriais būtų galima pagrįsti šio sprendimo veikimo ribojimą laike.

69 Kalbant apie administracines išlaidas, Bendrijos teisė tik reikalauja, kad valstybės narės grąžintų per dideles gautas sumas pagal nacionalinės teisės normas, remiantis lygiavertiškumo ir veiksmingumo principais (žr. šiuo klausimu, be kita ko, 1998 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Edis*, C-231/96, Rink. p. I-4951, 19, 20 ir 34 punktus, bei 2004 m. birželio 17 d. Sprendimo *Recheio – Cash & Carry*, C-30/02, Rink. p. I-6051, 17, 18 ir 20 punktus).

70 Todėl reikia konstatuoti, kad antroji su rimtomis pasekmėmis susijusi sąlyga nevykdyta.

71 Šiomis aplinkybėmis, nebūtina tikrinti, ar sąlyga, susijusi su suinteresuotąjį asmenį sąžiningumu, yra vykdyta.

72 Iš šių argumentų išplaukia, kad nereikia apriboti šio sprendimo veikimo laike.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

73 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. 2003 m. Vengrijos automobilių registracijos mokesčio įstatyme Nr. CX nurodytas mokestis (a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény), kuris taikomas lengviesiems automobiliams ne dėlto, kad jie kirto sieną, nėra importo muitas ar lygiavertio poveikio mokėjimas EB 23 ir EB 25 straipsnių prasme.

2. EB 90 straipsnio pirmoji pastraipa turi būti aiškinama taip, kad ji draudžia tokį mokestį, koks nustatytas Registracijos mokesčio įstatyme, tiek, kiek

– juo apmokestinami naudoti automobiliai pradedant juos eksploatuoti valstybės narės teritorijoje ir

– jo dydis apskaičiuojamas remiantis tik techniniais automobilių charakteristikomis (variklio tipas ir darbinis tūris) bei jų klasifikacija pagal aplinkosaugos reikalavimus, neatsižvelgiant į jų nuvertėjimą, ir todėl, taikant jų iš kitų valstybių narių importuotiems automobiliams, jis viršija minėto mokesčio, apskaičiuoto panašiai naudotų automobilių, jau registruotų valstybėje narėje, į kurią importuojama, likutinę vertę, dydį.

Palyginimas su naudotais automobiliais, pradėjais eksploatuoti nagrinjamoje valstybėje narėje iki šio mokesčio įvedimo, yra nereikalingas.

3. 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas 33 straipsnis nedraudžia rinkti tokio mokesčio, koks nustatytas Registracijos mokesčio įstatyme, kurio bazė nepriklauso nuo apyvartos ir kurio taikymas nereikalauja prekybos tarp valstybių narių atveju atlikti formalumų kertant sienas.

Parašai.

* Proceso kalba: vengrų.